

Hiljade ljudi na ukopu 520 srebreničkih žrtava

Author: Velma Šarić

Sahrana je organizovana na sedamnaestu godišnjicu masakra u istočnoj Bosni.

Piše: Velma Šarić iz Sarajeva (TU br. 750, 13. jul 2012.)

Obeležavajući sedamnaestu godišnjicu najvećeg masovnog ubistva u Evropi nakon Drugog Svetskog rata, preko 30,000 ožalošćenih prisustvovalo je sahrani 520 nedavno identifikovanih žrtava srebreničkog masakra.

Reč je o ostacima koji su otkriveni i identifikovani u poslednjih godinu dana, i koji su pokopani u Memorijalnom centru Potočari zajedno sa ranije sahranjenih 5,137 žrtava.

Postojeća istraživanja pokazuju da je preko 8,000 ljudi, uglavnom muškaraca i dečaka, bilo ubijeno za svega nekoliko dana od strane pripadnika jedinica bosanskih Srba koje su u julu 1995. zauzele grad kojeg su Ujedinjene nacije proglasile „bezbednom zonom“. Jedan svedok je u maju ove godine – na suđenju bivšem lideru bosanskih Srba, Radovanu Karadžiću – rekao da je, od ukupno 8,021 poznate žrtve, posredstvom DNK-analize do sada identifikovana 6,241 osoba. (O tome vidi tekst „Demografski podaci o bosanskom ratu“.)

Među 520 osoba koje su ove sedmice sahranjene bilo je i 80 dečaka starosti do 15 godina, dok je najstarija sahranjena žrtva, Saha Izmirlić, imala 94 godine.

Hatidža Ahmetović, čiji je sedamnaestogodišnji sin Hajrudin jedan od onih koji su sada ukopani, kazala je da joj je čekanje da njegovi posmrtni ostaci budu nađeni veoma teško palo, dok joj je sahrana pomogla da oseti delimično smirenje.

„Neprestano sam mislila o tome kako sam ga poslednji put zagrlila, i to mi je davalo snagu, a sada se nadam da će mi njegov grob naposljetku pružiti mir“, kaže ona.

Opisujući kako je dugo čekala da sinovljevi ostaci budu identifikovani, ona je rekla: „Znate da se on neće vratiti kući, ali se ipak nadate . . . da će barem, jednoga dana, neko pronaći njegove kosti.“

Hajrudinovi ostaci nađeni su u masovnoj grobnici Kamenica, gde su bili premešteni sa druge lokacije, u nastojanju da se prikriju razmere masakra.

„Mučno je i pomisliti da bi neko ubio nenaoružanog dečaka i potom ga pokopao, ali je još odvratnije pomisliti da je neko došao sa buldožerom i raskomadao njegovo telo, nadajući se da ono nikada neće biti pronađeno“, kazala je Ahmetovićeva.

Dopremljen je samo deo tinejdžerovih ostataka, ali je njegova majka izrazila spremnost da ih sahrani.

„Pozvali su me [iz centra za identifikaciju DNK u Tuzli] i rekli da su spojili nekoliko kostiju – jednu nogu, jednu ruku i jedno rame. Pitali su me da li želim da ga sahranim tako, ili treba da nastave da traže“, kazala je ona. „Nisam više mogla da čekam; rekla sam im da želim da ga sahranim.“

Ahmetovićeva je kroz suze svog sina opisala kao „dobrog dečaka“ koji je uživao u učenju hemije i želeo da postane inženjer.

Hajrudinova jedina greška, kazala je ona, bila je ta što je imao „pogrešno ime, i što je živio na pogrešnom mestu u pogrešno vreme“.

Ahmetovićevu je tokom sahrane za ruku držala njena susedka Mejra, čiji su sin i muž na istom mestu bili pokopani 2009. i 2010., nakon što su im pronađeni ostaci.

„Ličilo je na beskrajn put bola“, opisala je Mejra vlastitu žalost. „Svake godine se vraćate ovde i prolazite kroz sve što se preživeli opet i opet.“

Mejtra je rekla kako želi da se ljudi sećaju onih koji još uvek žive u Srebrenici, kao i onih koji su ubijeni.

Ekonomska situacija u tom gradu je i dalje loša, jer su izgledi za zapošljavanje i obrazovanje slabi. Mnogi stanovnici tog grada iz vremena masakra više ne žive tamo.

Ćamil Duraković je, kao aktuelni gradonačelnik Srebrenice, rekao da je vreme da se uradi nešto i za decu onih koji su poginuli.

„Mi ne sahranjujemo posmrtno ostatke, nego očeve, braću, muževe“, kazao je on. „Sada moramo vratiti život u Srebrenicu.“

Kao i svake godine, ceremoniji su prisustvovali lideri zajednica i političari iz Bosne i inostranstva. Iako ovoga puta nije bilo političkih govora, rabi njujorške Sinagoge Park Ist, Artur Šnejer (Arthur Schneier), poručio je ožalošćenima da razume njihovu patnju.

„Čitava moja porodica je ubijena u Aušvicu i Terezinu“, kazao je on. „Poznati su mi bol i očaj koje osećate zato što su vaši najmiliji brutalno ubijeni samo zbog svoje vere ili nacije.“

On je naglasio da ono što je učinjeno u Srebrenici nikada ne može biti zaboravljeno.

„Čitav ovaj zločin mora da bude upamćen, a ne porican“, rekao je on. „Svedočenja onih koji su preživeli ne smeju biti osporavana, a istorijska činjenica ne sme biti menjana.“

Opisana sahrana se događa upravo u sedmici kada je suđenje Ratku Mladiću – koji je u periodu od 1992. do 1996. bio komandant vojske bosanskih Srba – nastavljeno u Hagu. (Više o tome vidi u tekstu „Svedok kaže da je Mladić pretio da će ubiti civile“.)

Mladić je, između ostalog, optužen za genocid, ubijanje, istrebljenje i deportaciju. Takođe se tereti za planiranje i nadziranje opsade Sarajeva, koja je trajala 44 meseca, i u kojoj je poginulo skoro 12,000 ljudi; kao i za srebrenički masakr.

Velma Šarić je obučena novinarka IWPR-a iz Sarajeva.

Topic: War crimes

Focus: ICTY - Ratko Mladic
Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/hiljade-ljudi-na-ukopu-520-srebreni%C4%8Dkih-%C5%Bertava>